

Tjänsteutlåtande

Datum 2017-04-27

Diarienummer HS 2017-00250

Västra Götalandsregionen

Koncernkontoret

Handläggare: Malin Camper

Telefon: 070-081 69 91

E-post: malin.camper@vgregion.se

Till psykiatrieredningen

Motion av Heikki Klaavuniemi (SD) om sprututbytesprogram

Förslag till beslut

Psykiatrieredningen föreslår att hälso- och sjukvårdsstyrelsen för egen del beslutar följande:

1. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen avger yttrande över motionen enligt upprättat förslag.

Psykiatrieredningen föreslår att hälso- och sjukvårdsstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Motionen är besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Heikki Klaavuniemi (SD) har i en motion från november 2014 föreslagit att Västra Götalandsregionen på nytt lyfter diskussioner om sprututbytesprogram med bland annat Göteborgs stad samt att Västra Götalandsregionen verkar för att på prov införa ett sprututbytesprogram för att senare utvärdera om man ska fortsätta med detta program.

Motionen har skickats på remiss till hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Med anledning av föreslagen lagändring om kommuners vetorätt togs under 2016 initiativ för att utreda förutsättningarna för sprututbytesverksamheter i Västra Götaland i samverkan med olika kommuner. Under hösten-vintern 2016-2017 har en förstudie genomförts om förutsättningarna att starta sprututbytesprogram i Västra Götalandsregionen. Förstudiens resultat visar att det finns förutsättningar att starta verksamheter på fyra orter i länet (Göteborg, Borås, Trollhättan och Skövde) men att vissa frågor återstår att utreda. Förstudien presenterades för hälso- och sjukvårdsstyrelsen den 28 mars 2017. Inom kort planeras ett ärende till hälso- och sjukvårdsstyrelsen med förslag om uppdrag för att fortsätta utredningen för att klargöra obesvarade frågeställningar med syfte att starta sprututbytesverksamheter i Västra Götalandsregionen.

Motionen föreslås vara besvarad då arbete pågår enligt motionens intentioner.

Koncernkontoret

Ann Söderström
Hälsa- och sjukvårdsstyrelsen

Anders Carlqvist
Avdelningschef

Bilagor

- Motionen anmäld på regionfullmäktige 2014-11-25
- Remiss av motionen daterad 2014-12-09

Beslutet skickas till

- Hälsa- och sjukvårdsstyrelsen

Förslag till yttrande

Datum 2017-04-27

Diarienummer HS 2017-00250

Till regionstyrelsen

Motion av Heikki Klaavuniemi (SD) om sprututbytesprogram

Heikki Klaavuniemi (SD) har i en motion från november 2014 föreslagit att Västra Götalandsregionen på nytt lyfter diskussioner kring sprututbytesprogram med bl.a. Göteborgs Stad och att Västra Götalandsregionen verkar för att på prov införa sprututbytesprogram och utvärdera denna verksamhet inför en eventuell fortsättning.

Motionen har skickats på remiss till hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Sammanfattning

Med anledning av föreslagen lagändring om kommuners vetorätt togs under 2016 initiativ för att utreda förutsättningarna för sprututbytesverksamheter i Västra Götaland i samverkan med olika kommuner. En förstudie har under hösten-vintern 2016-2017 genomförts om förutsättningarna för att starta sprututbytesprogram i Västra Götalandsregionen som en del i en lågröskelverksamhet riktad till personer som injicerar droger. Förstudien har haft två centrala utgångspunkter - att minska förekomst av blodsmittor och att vara ett led i arbetet för jämlik hälsa. Förstudien visar att det finns förutsättningar att starta verksamheter på fyra orter i länet (Göteborg, Borås, Trollhättan och Skövde) men att vissa frågor återstår att utreda. Inom kort planeras ett ärende till hälso- och sjukvårdsstyrelsen med förslag om uppdrag för att fortsätta utredningen för att klargöra obesvarade frågeställningar med syfte att starta sprututbytesverksamheter i Västra Götalandsregionen. Motionen föreslås vara besvarad då det pågår arbete enligt motionens intentioner.

Fördjupad beskrivning av ärendet**Bakgrund**

Sprututbytesverksamheter har funnits i Sverige sedan 1986, men lagen om utbyte av sprutor och kanyler kom först 2006. Sprututbytesverksamheter är omgärdat med strikt kontroll och flera kravställningar. Godkännande att starta verksamheter ger Inspektionen för vård och omsorg (IVO). 2016 kom en proposition från regeringen med syfte att förbättra tillgång till sprututbytesverksamheter vilket resulterat i lagändring som gäller från 1 mars 2017. Lagändringen öppnar upp möjlighet för landsting att själva ansöka om verksamheter, vilket tidigare varit belagt med kommunalt veto. Även åldersgränsen för målgruppen sänks, från 20 till 18 år.

Förstudie om förutsättningar för att starta sprututbytesprogram i Västra Götalandsregionen

Med anledning av föreslagen lagändring togs initiativ för att utreda förutsättningarna för sprututbytesverksamheter i Västra Götaland i samverkan med olika kommuner – Göteborg, Borås, Trollhättan, Skövde och Mölndal. Under hösten-vintern 2016-2017 har en förstudie genomförts kring förutsättningarna att starta sprututbytesprogram i Västra Götalandsregionen som en del i en lågröskelverksamhet riktad till personer som injicerar droger. Förstudien har haft två centrala utgångspunkter - att minska förekomst av blodsmittor och att vara ett led i arbetet för jämlik hälsa.

Förstudiens resultat visar att det finns förutsättningar för att starta verksamheter på fyra orter i länet (Göteborg, Borås, Trollhättan och Skövde) men att vissa frågor återstår att utreda. Kvarstående frågeställningar och uppgifter att lösa handlar bland annat om att utreda de finansiella förutsättningarna och ekonomiska konsekvenserna för att starta sprututbytesverksamheter på fyra orter i länet i anslutning till befintliga infektionskliniker; skapa implementeringsplan för genomförande som också innefattar uppföljning och utvärdering; ta fram kommunikationsplan; skapa regional styrgrupp för en jämlik vård för länets invånare samt förbereda en ansökan om uppstart av verksamheter till IVO. Förstudien föredrogs för hälso- och sjukvårdsstyrelsen den 28 mars 2017. Inom kort planeras ett ärende till hälso- och sjukvårdsstyrelsen med förslag om uppdrag för att fortsätta utredningen för att klargöra obesvarade frågeställningar med syfte att starta sprututbytesverksamheter i Västra Götalandsregionen.

Sprututbytesverksamheten är i första hand en smittskyddsangelägenhet men frågan har även bäring på andra områden t.ex. psykiatri/missbruk- och beroendevård, och bör hanteras utifrån flera perspektiv. Frågan behöver också hanteras i samverkan med deltagande kommuner, brukarföreträdare och med representanter för Polisen.

Datum 2014-12-09
Diarienummer RS 3507-2014

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen

Motion av Heikki Klaavuniemi (SD) om sprututbytesprogram

Regionstyrelsen har valt att remittera denna motion till hälso- och sjukvårdsstyrelsen för yttrande.

Av motionssvaret ska framgå nämndens/styrelsens synpunkter på om och hur motionsförslaget kan genomföras, eventuell tidplan, kostnader med mera. Någon mer omfattande utredning i sakfrågorna ska inte göras i samband med besvarandet av motionen. T.ex. vill motionären ha en utredning är det regionfullmäktige som avgör om utredningen ska göras efter att berörda nämnder/styrelser lämnat synpunkter.

Om motionens syfte redan är uppnått genom andra beslut ska detta redovisas och förslaget till beslut ska vara att motionen är besvarad, eventuellt med hänvisning till detta sakförhållande.

Förslagen till beslut kan alltså vara

- Motionen är besvarad
- Regionfullmäktige bifaller motionen
- Nämnden får i uppdrag att
- Regionfullmäktige avslår motionen

Om förslaget till beslut är att bifalla motionen ska det uppdrag som blir en följd av bifallet klart framgå i beslutsunderlaget. Vidare ska nämnden ges i uppdrag att åiterrapportera vidtagna åtgärder dels till motionären, dels till regionfullmäktige. Regionfullmäktige redovisar detta i samband med den årliga redovisningen av de motioner som är äldre än ett år.

Ingen nämnd/styrelse är överordnad någon annan nämnd vid framtågning av yttrande över en motion. Regionkansliet sammanställer de yttrande som har kommit in. Regionstyrelsens utskott har till uppdrag att bereda motioner som remitterats till utskotten, svara för eventuell remissammanställning och lägga förslag till beslut.

Motionssvaret ska tillsammans med protokollsutdraget mailas in till regionstyrelsen@vgregion.se senast den 31 mars 2015. Ange vårt diarienummer.

Med vänliga hälsningar
Britt-Marie Gustafsson
mobil: 010-44 101 42

Vänersborg 2014-10-27

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN Vänersborg	
Inkom	2014 -11- 25
Dnr	RS 3507-2014

Motion om sprututbytesprogram

Motionen har tidigare lyfts i regionfullmäktige och blivit besvarad, men därefter har motionen fallit i glömska då Göteborgs stad ej ville vara med i programmet.

Sprututbytesprogrammet har enligt flera debattörer och sakkunniga positiva effekter. Idag sprids bl.a. HIV och hepatit sjukdomarna genom orena kanyler bland injektionsnarkomaner. Det är förvisso svårt att veta exakt hur många som drabbas då mörkertalet lär vara stort.

Genom att införa sprututbytesprogrammet kan vi få positiva samhällsvinster, både i form av hälsa och ekonomiska vinster.

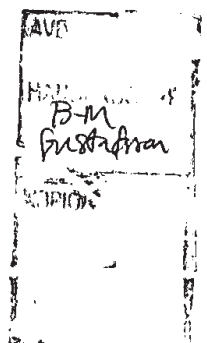
Sprututbytesprogrammet finns idag i Lund, Malmö, Kalmar, Helsingborg, Jönköping, Uppsala och sedan våren 2013 även i Stockholm. Men den lyser med sin frånvaro från Sveriges andra största stad, – Göteborg.

Uppfattningen om behovet av sprututbytesprogrammet och att införa programmet måste vara gemensam. Göteborgs stad, den största kommunen i Västra Götalandsregionen, med det högsta antal personer som missbrukar narkotika ville enligt diskussioner som fördes 2010 med Västra Götalandsregionen motverka smittspridning av blodburen smitta på annat sätt.

Programmet handlar helt enkelt om att injektionsnarkomaner får byta sina använda och smutsiga kanyler mot rena genom vården.

I samband med detta erbjuds bl.a. hälsorådgivning, tester och motiverade samtal som kan bryta missbruket hos injektionsnarkomaner.

Detta leder förhoppningsvis till ökat förtroende för vården, och detta förtroende ökar

chansen att injektionsnarkomaner söker sig till vården och hjälp kan sättas in i tid.

I Skåne är sprututbytesprogram beprövat sedan många år och där i södra Sverige har man kunna se en klart lägre smittspridning bland injektionsnarkomaner. än i övriga Sverige.

I Finland har man tagit sprututbytesprogrammet till en högre grad och gjort det till ett nationellt sprututbytesprogram där man årligen lyckats att byta ut runt två miljoner sprutor.

Införandet av sprututbytesprogrammet förutsätter som tidigare nämnt att kommuner och landstingen har samma uppfattning. Jag föreslår genom denna motion att frågan lyfts igen då nya förutsättningar lär finnas i och med nya politiska majoritetsförhållanden i bland annat Göteborg.

Sverigedemokraterna i Västra Götalandsregionen yrkar:

Att Västra Götalandsregionen ånyo lyfter diskussioner kring sprututbytesprogram med bland annat Göteborgs stad.

Att Västra Götalandsregionen verkar för att på prov införa ett sprututbytesprogram för att senare utvärdera om man skall fortsätta med detta program.

Sverigedemokraterna Västra Götalandsregionen genom
Heikki Klaavuniemi